

**Geografické rozhledy – časopis
pro další vzdělávání v geografii
Ročník 29 (2019–2020), číslo 4**

Vydává Česká geografická společnost, z. s.
v Nakladatelství P3K, s. r. o., www.p3k.cz

Adresa redakce: Univerzita Karlova,
Přírodovědecká fakulta,
Albertov 6, 128 00 Praha 2
redakce@geograficke-rozhledy.cz
www.geograficke-rozhledy.cz

 [geograficke.rozhledy](https://www.facebook.com/geograficke.rozhledy)
 [geografickerozhledy](https://www.instagram.com/geografickerozhledy)

Šéfredaktor: Miroslav Šifta

Redakce: Petr Karas, Lenka Pavelková

Redakční rada: Barbara Baarová,
Jan D. Bláha, Artur Boháč, Radek Durna,
Dana Fialová, Jindřich Frajer, Daniel
Gurňák, Martin Hanus, Jan Hercik,
Klára Hulíková, Jakub Jelen, Libor Jelen,
Petr Knecht, Jan Kopp, Marek Křížek,
Silvie R. Kučerová, Josef Kunc, Jakub Lysák,
Miroslav Marada, Jiří Martínek, Tomáš
Matějček, Aleš Nováček, Pavel Raška,
Dana Řezníčková, Miroslav Šobr

Layout: Vít T. Luštinec, Karel Kupka

Sazba a zlom: Nakladatelství P3K, s. r. o.

Tisk: Grafotechna plus, s. r. o.

Distribuci a předplatné zajišťuje jménem
vydavatele firma SEND Předplatné.

Předplatné objednávejte na:

www.send.cz/geografickerozhledy.

Časopis vychází 5× ve školním roce. Roční
předplatné 335 Kč. Cena za jednotlivé
číslo 67 Kč. Redakční uzávěrka 28. 3. 2020,
číslo 4 vyšlo 6. 4. 2020. Podávání novinových
zásilek povoleno ředitelstvím pošt Praha
č. j. 139/92 – NP, ze dne 17. 11. 1992.
MK ČR E 5922, ISSN 1210-3004.

Časopis je zařazen na Seznam recen-
zovaných neimpaktovaných periodik
vydáváných v Česku. Je vydáván s finanční
podporou Akademie věd ČR.

Foto na titulní straně:

Lipnice u Spáleného Poříčí, vesnice ležící
30 kilometrů jihovýchodně od Plzně, má
tradiční středověký kruhový půdorys s vel-
kou okrouhlou návší s rybníkem. Na návši
je několik památkově chráněných staveb
vesnické architektury.

Foto: Peteri / Shutterstock.com.

Obsah

TÉMA ČÍSLA

- Jak na rozvoj českých obcí? (*Radim Perlín, Hana Bednářová*) 4
Dobrovolní hasiči, sociální kapitál a společenský život v obcích (*Tereza Kůsová*) 6
Nové administrativní členění Česka, jak jej (ne)známe
(*Václav Jaroš, Petr Svoboda*) 10
Lima – město, které rostlo příliš rychle (*Martin Rataj*) 14

GEOGRAFIE A ŠKOLA

- Think globally, teach locally: lokální politika ve výuce
středoškolské geografie (*David Hána*) 18
Potenciál nového Žakovského atlasu a Pracovního sešitu
ve výuce geografie (*Lenka Olivová, Petr Trahorsch*) 22

VĚDA, VÝZKUM, INOVACE

- Integrace imigrantů na lokální úrovni: případová studie Kolínsko
(*Lenka Pavelková, Michala Musilová*) 26
Oživení center obcí – přístupy českých a rakouských obcí (*Luděk Fráně*) 30
Výdaje českých obcí na dopravu (*Vilém Pařil, Lucie Bábíková*) 34

AKTUALITY

38

Úvodník

Život obcí. Tímto titulem jsme chtěli po delší době zaměřit pozornost na lokální témata. Bohužel číslo přichází do doby, kdy se život v českých obcích pozastavil. Poza-
stavil se ale i ve většině dalších sídel ve světě ochromeném pandemií viru SARS-CoV-2.
Doufáme, že vám toto číslo poslouží jako příjemné odreagování a že vás navnadí
na opětovný návrat do „normálního“ života vašich obcí, ale že vás třeba i připraví na to
čelit běžným, českým, lokálním problémům v rozvoji obcí, ve kterých žijete poté, až
globální „útlum života“ pomine. Eliminování některých problémů, se kterými se české
obce potýkají, by ještě lepšímu rozvoji života v nich určitě prospělo.
Vysoká Lhota na Pelhřimovsku je se svými 15 obyvateli nejmenší obcí v Česku. Nebylo
tomu tak ale vždy. Vesnička se postupně vyliďňuje už několik let a věkový průměr se
přehoupl nad 65 let. Je tak typickou ukázkou problému, který v Česku postihl stovky
vesnic nebo i malých měst – mladí lidé mizí za prací do větších sídel a zůstávají jen ti
starší, chybějí zde služby. Stárnutí a vyliďňování trápí především obce ležící v periférii –
ale nejen v periférii na celostátní úrovni, tedy v pohraničí, ale také v tzv. vnitřní periférii.
Za vnitřní periférii v rámci Česka lze považovat oblasti ležící na hranicích samosprávných
krajů. V takové oblasti, v západním cípu kraje Vysočina, leží právě i Vysoká Lhota.
Nejvíce se lidé stěhují z Moravskoslezského kraje a z Vysočiny, přibývají naopak
v Praze a ve středních Čechách. Ale i tam, kam se lidé přistěhovávají, jsou problémy.
Na myslí máme především důsledky procesu suburbanizace. Jedním z příkladů dopadů
suburbanizace na život obcí může být odlišný způsob života původních a nových rezi-
dentů. Nejedná se vždy ale jen o negativní dopady. „Přistěhovalci“ jsou často aktivnější,
přinášejí s sebou řadu kontaktů, disponují lidským a sociálním kapitálem, který může
rozvoji obce napomoci.

Přejeme vám příjemné čtení a ať se život ve vašich obcích brzy vrátí do běžného režimu!

Miroslav Šifta